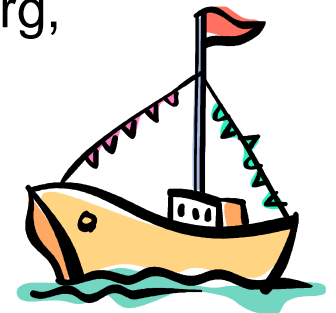

Efterbehandling av förorenade områden i Sverige

Seminarium föroreningar vid
båtuppläggningsplatser
Stockholms universitet
2013-02-03

Erika Skogsjö, Anna Isberg,
Naturvårdsverket

Disposition

- Hur ser det ut i Sverige i dag - förorenade områden?
- Mål och verktyg för efterbehandling av förorenade områden
 - Miljökvalitetsmål
 - Miljöbalken
 - Vägledningsmaterial
 - Statligt anslag
- Vem ansvarar?
- Vem gör vad hur?
- Båtuppläggningsplatser –hur kommer de in i bilden?

Hur ser det ut i Sverige idag – förorenade områden?

- Stort antal potentiellt förorenade områden i landet
 - framförallt tidigare industrier som har lämnat giftiga ämnen kvar i mark, vatten, sediment, byggander och anläggningar...
- I storleksordningen 1300 områden uppskattas kunna innebära mycket stora risker för människors hälsa och miljön (riskklass 1)
- 14-15 000 uppskattas kunna innebära stora risker för människors hälsa och miljön (riskklass 2)

Syftet med efterbehandling av förorenade områden

- Att långsiktigt minska risken för skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön
- Att minska mängderna och halterna av metaller och naturfrämmande ämnen i miljön

Grunden är miljöbalken och miljömålen med det gemensamma, övergripande syftet att främja en ekologiskt hållbar utveckling

Övergripande mål och verktyg

- Miljökvalitetsmålen
 - Giffri miljö – precisering om förorenade områden
 - God bebyggd miljö, levande sjöar och vattendrag, hav i balans, grundvatten av god kvalitet....
- Miljöbalken
 - 10 kap. MB om efterbehandlingsansvar
 - 11 kap. MB vattenverksamhet
- Statligt anslag för efterbehandling av förorenade områden
- Vägledningsmaterial
 - Naturvårdsverkets utgångspunkter om ebh, vägledande rapporter om inventering, utredning, riskbedömning, val av åtgärd, mm.

Reglering av förorenade områden

- Förorenaren betalar
- Alla som har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada ansvarar för att den avhjälpas (MB 2:8)
- I första hand verksamhetsutövaren som är ansvarig (MB 10:2)
- I andra hand ansvarar fastighetsägaren (MB 10:3)
- Den ansvarige ska i skälig omfattning bekosta efterbehandlingsåtgärder (MB10:4)

Ansvar – Statligt bidrag

Ansvarig →

Överenskommelse/
föreläggande

Ingen ansvarig →

Statligt bidrag

Ansvarig till viss del →

Överenskommelse/
föreläggande + statligt
bidrag

Förordning (2004:100) om avhjälpande av föroreningsskador och statsbidrag för sådant avhjälpande

Statligt bidrag får lämnas till:

- Undersökningar och utredningar
- Länsstyrelsernas arbete med tillsyn över förorenade områden
- Efterbehandlingsåtgärder
- Länsstyrelsen förmedlar bidrag till huvudman (kommun eller annan myndighet)

Vem gör vad och hur?

Naturvårdsverket

Länsstyrelserna

Kommunerna

SGU, SGI, HaV,
vattenmyndig-
heterna...

Problemägare
Utförare
Experter
Domstolar
.....

Båtuppläggningsplatser – hur kommer de in i bilden?

- Länsstyrelserna ska identifiera "Hamnar – fritidsbåtshamnar" enligt branschlista i det efterbehandlingsarbete som bekostas av statliga medel via Naturvårdsverket
- "Hamnar- småbåtshamnar" - avser fritidsbåtshamnar och båtuppställningsplatser av större omfattning
- 913 sådana områden finns i nationell databas för förorenade områden idag ("EBH-stödet")
- Schablonklassade i branschklass två - "stor risk för människors hälsa eller miljön"- till följd av sannolika föroreningar som bly, organiskt tenn, PCB, PAH...

Framtida arbete?

- Myndighetsnätverk NV, HaV, SGU, SGI
- Riktvärden för förorenad mark – nya ämnen
- Konsultrapport förslag riktvärden och återvinningskriterier
- Bra att frågeställningen tas upp för diskussion!

Tack för uppmärksamheten!

Mer information om förorenade områden finns på Naturvårdsverkets webb:
www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Mark/Fororenade-omraden/